

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о статусу препорука датих
приликом финансијске ревизије
Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале
за 2019. годину**

Број: ИП004-23

Бања Лука, 28.11.2023. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ПРИЛИКОМ ФИНАНСИЈСКЕ РЕВИЗИЈЕ ЗАВИСНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА“ А.Д. ПАЛЕ ЗА 2019. ГОДИНУ (НАЛАЗИ)	3
	1. Увод	3
	2. Провођење препорука из предметног извјештаја	4
	2.1. Проведене препоруке	4
	2.2. Дјелимично проведене препоруке	7
	2.3. Нереализоване препоруке.....	7
	3. Закључак.....	8

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Предмет

Предмет овог ревизијског ангажмана је провјера провођења препорука датих у Извјештају оведеној финансијској ревизији Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале за период 01.01-31.12.2019. година (број: РВ058-20) и документације која поткрепљује проведеноност препорука кроз независни ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена о статусу препорука датих у ревизијском извјештају.

Одговорност руководства за провођење препорука

Директор је одговоран за припрему програма провођења датих препорука, за провођење датих препорука и извјештавање о проведеним препорукама.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо закључак о увјеравању ограниченог степена на основу проведених активности које поткрепљују извјештај о провођењу препорука. Провјеру статуса датих препорука смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске, ISAE 3000 - Ангажовања на основу којих се пружа увјеравање, која не спадају у ревизију или преглед финансијских информација и ISSAI стандардима ревизије релевантним за овај ангажман. Овим стандардима се налаже да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ангажман увјеравања планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у ограниченом степеноу, увјеримо у статус датих препорука, односно да ли су дате препоруке проведене у складу са очекивањима извршене ревизије.

Ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена укључује провођење поступака у циљу прибављања довољних и адекватних ревизијских доказа о томе да су препоруке проведене на начин како је то ревизор препоручио. То подразумијева да нисмо вршили ревизију активности, трансакција и стања билансних позиција текуће године како би се увјерили да исте или сличне грешке, неправилности и неусклађености нису поновљене, већ смо се фокусирали на књиговодствену документацију и изјаве који подржавају извјештај о провођењу препорука датих за 2019. годину. Избор поступака провјере је заснован на просуђивању, укључујући процјену ризика материјално погрешних информација у извјештају о провођењу датих препорука. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за праћење провођења препорука датих од ревизора јавног сектора у циљу осмишљавања поступака који су одговарајући у датим околностима.

Сматрамо да су прибављени докази, с обзиром на увјеравања ограниченог степена, довољни и одговарајући и да подржавају закључке дате у извјештају.

Основ за закључак са резервом

Као што је наведено под тачкама 2.2. и 2.3. извјештаја:

Зависно предузеће „Електродистрибуција“ а.д. Пале је од укупно 15 препорука које су дате у Извјештају оведеној финансијској ревизији за 2019. годину дјелимично провело једну препоруку, а три препоруке нису проведене.

Дјелимично је проведена препорука која се односи на примјену Закона о јавним набавкама.

Нису проведене препоруке које се односе на ангажовање извршилаца по уговору о привременим и повременим пословима, дефинисање критеријума застарјелости залиха и обрачун затезне камате на ненаплаћена потраживања од купаца.

Закључак са резервом

На основу извршене провјере провођења препорука датих у Извјештају о проведеној финансијској ревизији Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале за 2019. годину и документације која поткрепљује проведеноост препорука, осим за наведено у пасусу Основ за закључак са резервом, нисмо уочили ништа што би нас навело на увјерење да остале препоруке нису проведене.

Бања Лука, 28.11.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ПРИЛИКОМ ФИНАНСИЈСКЕ РЕВИЗИЈЕ ЗАВИСНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА“ А.Д. ПАЛЕ ЗА 2019. ГОДИНУ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: Главна служба за ревизију) извршила је финансијску ревизију Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале за 2019. годину и у ревизијском извјештају број: 058-20 од 07.12.2020. године изразила мишљење са резервом за финансијске извјештаје и мишљење са резервом за усклађеност.

Приликом наведене ревизије дате су препоруке за финансијске извјештаје, да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши сходно члану 15. став (3), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) примјењује члан 18. став (10), 35, 45 д), 47. став (10) и 48. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ – пречишћени текст,
- 3) обрачунате затезне камате, резерве настале по основу ревалоризације капитала из ранијег периода, разграничени приходи по основу државних давања, трошкови накнада по основу уговора о дјелу и привремених и повремених послова евидентирају сходно члану 16. став (3), 24. став (6), 28. став (8), 41. став (10) и 43. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике,
- 4) корекције грешака које се односе на евидентирање ненаплаћене камате у оквиру репрограмираних потраживања и исправке вриједности потраживања изврше сходно члану 81. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ - пречишћени текст и параграфу 41 - 49 МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке,
- 5) обавезе признају на обрачунској основи сходно параграфу 27 МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја,
- 6) ванбилансна евиденција исказује сходно члану 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике,
- 7) Биланс токова готовине саставља сходно члану 11. и 17. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и МРС 7 – Извјештај о токовима готовине и
- 8) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације сходно захтјевима МРС.

За усклађеност је препоручено да се:

- 1) поштује Закључак Владе Републике Српске од 23.04.2015. године и Уговор о међусобним економским односима од 04.01.2019. године,

- 2) уговори о привременим и повременим пословима закључују сходно члану 204. Закона о раду,
- 3) за службена путовања у иностранство доносе рјешења директора сходно члану 14. став (2) Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- 4) дефинишу критеријуми застарјелости залиха, с циљем њихове процјене и свођења на реалну вриједност,
- 5) приликом провођења поступака јавних набавки поштује члан 6, 8, 15. став (6) и 21. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама,
- 6) планирање финансирања инвестиција из кредитних средстава врши сходно члану 22. став (1) тачка г) и д) Закона о јавним предузећима и
- 7) затезна камата обрачунава у висини главног дуга по основу утрошене електричне енергије сходно члану 6. Закона о затезној камати.

На Нацрт извјештаја о статусу препорука датих приликом финансијске ревизије Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале за 2019. годину није било примједби.

2. Провођење препорука из предметног извјештаја

Зависно предузеће „Електродистрибуција“ а.д. Пале (у даљем тексту: Друштво) доставило је Главној служби за ревизију одговор о активностима на отклањању неправилности утврђених у Извјештају о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2019. године, у року од 60 дана од датума пријема извјештаја, у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14).

Извјештај о радњама које су предузете у циљу провођења препорука датих приликом наведене финансијске ревизије Друштва достављен је током провјере статуса препорука.

2.1. Проведене препоруке

На основу провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације и предузетих мјера (или датих образложења одговорних особа) за провођење препорука стекли смо увјерење да је Друштво провело свих осам препорука датих за финансијске извјештаје и три препоруке дате за усклађеност (под редним бројем 1, 3 и 6).

Препоруке за финансијске извјештаје

Препорука број 1

У складу са Рјешењима о именовању Комисија за годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Друштво је до почетка пописа извршило неопходне припремне радње (ажурирање помоћних евиденција и усаглашавање са главном књигом, комплетирање и други одговарајући поступци са екстерном или интерном документацијом, усаглашавање потраживања и обавеза путем извода отворених ставки), извршен је пренос података о стањима имовине и обавеза преузетих са документације која одражава екстерну потврду стања и извјештај о извршеном попису садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и

обавеза, што је у складу са чланом 15. став (3), 18. став (1) тачка 5) и чланом 20. став (1) тачка 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21).

Препорука број 2

У вези дате препоруке процијењени корисни вијек употребе имовине периодично се преиспитује у складу са чланом 41. став (5. и 8.) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“, који је у примјени од 31.12.2020. године. Свођење књиговодствене на процијењену фер вриједност извршено је 01.01.2021. године на основу Извјештаја о процјени вриједности некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина и нематеријалне имовине на дан 31.12.2020. године, коју је вршио „КРМГ“ д.о.о. Београд.

Ванредним пописом залиха материјала, резервних дијелова, ситног алата и инвентара у централном складишту Друштва са стањем на дан 30.06.2022. године утврђене су застарјеле залихе резервних дијелова и извршен отпис истих, у складу са чланом 84. наведеног правилника.

Чланом 103. Правилника дефинисано је да се на доспјела ненаплаћена потраживања од купаца обрачунава законска затезна камата у складу са Законом о облигационим односима и Законом о затезној камати, а поштовање наведеног образложено је код препоруке дате за усклађеност (под редним бројем 7).

Такође, Друштво је извршило процјену ненаплативости потраживања од купаца (краткорочних и дугорочно репрограмираних) на дан 31.12.2022. године у складу са чланом 95. став (5), 106. и чланом 107. наведеног правилника. Признавање очекиваних кредитних губитака у билансу успјеха извршено је на основу извјештаја „Економског института“ а.д. Београд који је вршио анализу финансијских средстава и обрачун ефеката примјене МСФИ 9 - Финансијски инструменти на дан 31.12.2022. године.

Препорука број 3

Обрачунате затезне камате у 2022. години евидентирани су у оквиру потраживања за затезну камату (8.015.179 КМ), резерве настале по основу ревалоризације капитала из ранијих година у оквиру осталих резерви (8.620.182 КМ), разграничени приходи по основу државних давања евидентирани су на припадајућем конту разграничења (1.280.257 КМ), а бруто накнаде по уговору о привременим и повременим пословима и уговору о дјелу у оквиру осталих производних услуга и осталих нематеријалних трошкова (111.324 КМ) у складу са чланом 20. став (8), 28. став (6), 32. став (8), 41. став (10) и чланом 43. став (9) Правилника о контом оквиру и садржини рачуна у контом оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске број 104/21 и 59/22), који је у примјени од 01.01.2022. године.

Препорука број 4

Друштво је у 2020. години извршило ретроспективну корекцију материјално значајне грешке по основу више извршене исправке вриједности потраживања од купаца и обрачунате затезне камате изнад висине главног дуга, сходно члану 147. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ и захтјевима МРС 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених политика и грешке (параграф 41-49), што је објелодањено у Напоменама уз финансијске извјештаје.

Препорука број 5

Обавезе су у 2021. и 2022. години признате и евидентирани у обрачунском периоду настанка пословног догађаја сходно захтјевима MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 27).

Препорука број 6

У вези дате препоруке у 2020. години извршене су корекције позиција ванбилансне активе и пасиве по основу насталих пословних догађаја (гаранција преузетих кроз поступке јавних набавки, заложних права на покретним стварима, станова откупљених од стране радника и сл.), сходно члану 67. и 68. Правилника о контоном оквиру и садржини рачуна у контоном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Препорука број 7

У вези дате препоруке одливи готовине по основу отплате главнице дугорочних кредита у земљи и иностранству исказани су у Билансу токова готовине за период 01.01-31.12.2022. године у оквиру одлива готовине из активности финансирања, сходно члану 11. и 17. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“ број 59/22) и захтјевима MPC 7 - Извјештај о токовима готовине.

Препорука број 8

У вези дате препоруке уз финансијске извјештаје за 2022. годину сачињене су Напомене које пружају додатне информације релевантне за разумијевање финансијских извјештаја, као и информације о промјенама на ревалоризационим резервама у периоду извјештавања и потенцијалној имовини и обавезама у складу са захтјевима MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 112 ц), MPC 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 77 тачке е) и ф) и MPC 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграф 86).

Препоруке дате за усклађеност

Препорука број 1

Пријем радника у радни однос у 2021. и 2022. години вршен је уз претходну сагласност ресорног министарства и Владе Републике Српске, у складу са Закључком Владе Републике Српске од 23.04.2015. године.

Дио препоруке, који се односи на поштовање аутоматизма расподјеле средстава који је дефинисан Уговором о међусобним економским односима од 04.01.2019. године, није актуелан због реорганизације дистрибутивних предузећа и успостављања јавног снабдијевања (раздвајање дјелатности дистрибуције и снабдијевања окончано 01.04.2021. године).

Препорука број 3

За службено путовање у иностранство Друштво је у 2022. години доносило рјешења о одобравању истог у складу са тачком XV подтачка (2) Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 57/21).

Препорука број 6

У вези дате препоруке планом и ребалансом плана пословања за 2022. годину обухваћено је дугорочно задужење емисијом обвезница укупне номиналне вриједности 5.000.000 КМ, као и средство обезбјеђења дато на име наведеног задужења сходно члану 22. став (1) тачка г) и д) Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“ број 75/04 и 78/11).

2.2. Дјелимично проведене препоруке

На основу провјере презентоване документације о провођењу препорука стекли смо увјерење да је дјелимично проведена једна препорука дата за усклађеност (под редним бројем 5).

Препорука број 5

У вези дате препоруке за набавке додатних радова на санацији објекта Теренске јединице Трново и реконструкцији далековода Тјентиште-Хум, које су у 2022. години проведене преговарачким поступком без објаве обавјештења, испуњени су услови за примјену наведеног поступка дефинисани чланом 24. став (1) тачка а) Закона о јавним набавкама.

За набавку угоститељских услуга у најмањем износу од 16.800 КМ (без пореза на додату вриједност) које представљају услуге из Анекса II и додјељују се сходно члану 8. истог закона није проведени поступак јавне набавке, а набавке алата и инвентара (21.984 КМ), рачунарске опреме (18.391 КМ), НН мјерних, разводних, дистрибутивних и прикључних ормара (35.977 КМ), ВН, СН и НН каблова и самоносивих снопова (17.881 КМ), растављача за вањску монтажу (14.625 КМ), изолатора и изолаторских ланаца (17.865 КМ), ситног спојног електроматеријала (25.000 КМ), аутодијелова за путничка и теретна возила (98.589 КМ) и услуга одржавања возила (11.550 КМ) спроведене су путем више поступака директног споразума чиме је извршено дијељење предмета набавке. Наведено није у складу са чланом 6., 15. став (7) и чланом 87. став (3) Закона о јавним набавкама.

2.3. Нереализоване препоруке

На основу провјере презентоване документације о провођењу препорука (и датих образложења одговорних особа) утврђено је да нису проведене три препоруке дате за усклађеност (под редним бројем 2, 4 и 7).

Препорука број 2

Друштво је у току 2022. године ангажовало десет извршилаца по уговору о привременим и повременим пословима за обављање послова који су по својој природи такви да трају дуже од 90 дана, што није у складу са чланом 204. став (1) Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18 и 119/21).

Препорука број 4

Управа друштва није донијела интерни акт којим би се утврдили критеријуми застарјелости залиха, с циљем њихове процјене и свођења на реалну вриједност.

Препорука број 7

Друштво је на дио доспјелих ненаплаћених потраживања од купаца обрачунавало затезну камату изнад износа главног дуга, што није у складу са чланом 6. Закона о затезној камати („Службени гласник Републике Српске“ број 61/18). Одступања у

обрачуну затезне камате (на основу изјаве одговорних лица за потребе ревизије) десила су се због грешке у програму – апликација Е2.

3. Закључак

Друштво је доставило Главној служби за ревизију одговор о активностима на отклањању неправилности утврђених у Извјештају оведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2019. године, у року од 60 дана од датума пријема извјештаја, у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске.

На основу испитане књиговодствене и друге пратеће документације и датих образложења одговорних лица, закључили смо да је Друштво од укупно 15 датих препорука провело 11 препорука, дјелимично је провело једну препоруку, а три препоруке нису проведене.

Ревизијски тим

мр Данијела Тепић, с.р.

Јелена Јованић, с.р.

Константин Павловић, с.р.